

కొత్త లాడా చట్టాన్ని కూడా వ్యతిరేకిద్దాం

కొత్త లాడా చట్టం వచ్చే
దాకా ఆగకుండా ముందు
నుండే ఆ ప్రతిపాదనను
గట్టిగా వ్యతిరేకించడం
అవసరం. దుర్వినియోగం
గురించి కాదు, దాని
వినియోగం గురించే సూత్రప్రాయంగా
ఆందోళన చేయడం అవసరం

బహిరంగ సభ

16-4-2000, ఉ. 10 గం.లు

స్థలం : **తిలక్ హాల్,**
మున్సిపల్ హైస్కూల్
(7 రోడ్ల జంక్షన్)
శ్రీకాకుళం

అధ్యక్షత : **కె.వి. జగన్నాథరావు (HRF)**

వక్తలు : **ఎం.ఎం. హుస్సేన్ (HRF)**
డి. ఆంజనేయ మూర్తి (OPDR)
కె. బాలగోపాల్ (HRF)

మరియు
డి.వి.ఎ. రామారావు నాయుడు
(బొటానికల్ సొసైటీ)

“అణువిద్యుత్ కేంద్రం-వ్యవరణం”
అనే అంశంపై ప్రసంగిస్తారు.

1995లో తాత్కాలికంగా కాలం చెల్లిన 'లాడా' చట్టం ఇప్పుడు మళ్ళీ రాబోతున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వం తయారుచేసిన ముసాయిదా బిల్లును కొన్ని మార్పులు చేర్పులతో లా కమిషన్ ఆమోదించి 'ఇక చట్టం చేసుకోమూ'ని వెనక్కి పంపించింది. బడ్జెట్ వల్ల, గుజరాత్ గొడవవల్ల, బీహార్ సంక్షోభం వల్ల మొన్నటి పార్లమెంట్ సమావేశంలో ఆ బిల్లును ప్రవేశపెట్టలేదుగాని రాబోయే సమావేశములో ప్రవేశపెట్టి చట్టం చేస్తారనడంలో సందేహమేమీ లేదు.

ఎందుకంటే, అయిదేళ్ల పాటు టేర్రరిస్టు చట్టం లేకుండా బలికామంటే ఒంటి మీద గుడ్డలు లేకుండా బతికినంత ఇబ్బందిగా అనిపిస్తున్నది మన పాలకులకు.

కేవలం రాజకీయ పాలకులకే కాదు, లా కమిషన్ చైర్మన్ జీవన్ రెడ్డి గారికి కూడా.

గతించిన లాడా పైన మానవహక్కుల కోణం నుండి వచ్చిన విమర్శను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ కొత్త చట్టాన్ని రాసామని లా కమిషన్ అంటుంది గానీ ఆ దాఖలాలు బిల్లులో పెద్దగా కనిపించవు.

పోలీసు కస్టడీలో ముద్దాయి ఇచ్చే వాంగ్మూలాన్ని సాక్ష్యంగా స్వీకరించవచ్చుననేది 'లాడా'లోని చాలా అభ్యంతరకరమైన విషయాలలో ఒకటి. కొత్త లాడా బిల్లులో దానిని తీసేసి ఉంటే మానవహక్కుల విమర్శను కొంత మేరకయినా పట్టించుకున్నారని అనుకొని ఉండవచ్చు. కాని ఆ అంశాన్ని కొత్త లాడా బిల్లులోనూ కొనసాగించారు. అయితే ముద్దాయి పోలీస్ కస్టడీలో వాంగ్మూలం ఇచ్చిన తరువాత వాంగ్మూల పత్రంతో పాటు ముద్దాయిని కూడా చీఫ్ జడ్జిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ దగ్గర హాజరు పెట్టాలనీ, అప్పుడు ముద్దాయి ఏమి చెప్పే అది ఆ న్యాయాధికారి నమోదు చేసుకోవాలనీ ఒక సవరణ చేర్చారు. కానీ న్యాయాధికారి వద్దనుండి ముద్దాయి తిరిగి పోలీస్ కస్టడీకి పోక తప్పదు కాబట్టి దీని వల్ల ఏమంత ప్రయోజనం ఉండకపోవచ్చు.

నిర్దోషిత్వం రుజువుచేసుకునే బాధ్యత కొన్ని సందర్భాలలో ముద్దాయి పైనే పెట్టడం కూడా లాడాలోని అభ్యంతరకరమైన విషయాలలో మరొకటి. అది కొత్త బిల్లులో యధాతథంగా కొనసాగుతుంది.

ఇట్లా ఒక్కొక్కటి చెప్పుకోనక్కరలేదు. లాడాలోని అభ్యంతరకరమైన విషయాలన్నీ కొత్త బిల్లులోనూ ఉన్నాయి. నేర విచారణ కోర్టులో కాక వేరే ఎక్కడయినా (జైలులో సహా) జరపవచ్చును. కేసులో తుది తీర్పుమీద తప్ప అప్పీల్ ఉండదు, అది కూడా సుప్రీంకోర్టుకే తప్ప హైకోర్టుకు ఉండదు. సాక్ష్యాల పేర్లు, చిరునామాలు రహస్యంగా ఉంచవచ్చును. యాంటిసేపేటరీ బెయిలు ఉండదు. ముద్దాయి నేరం చేయలేదని కోర్టు నమ్మితే తప్ప బెయిలు సహితం ఇవ్వకూడదు.

ఇవి నేర విచారణ పద్ధతికి సంబంధించిన విషయాలు.

కాగా, హక్కుల సంఘాలు గతించిన లాడాను విమర్శించింది కేవలం నేరవిచారణ పద్ధతి అప్రజాస్వామికంగా ఉన్నందుకు మాత్రమే కాదు. అసలు 'టెర్రరిస్టుచర్య' 'విచ్చిన్నకర కార్యకలాపం' అనే కేరళ నిర్వచనమే అప్రజాస్వామికమనీ, అభ్యంతరకరమనీ హక్కుల సంఘాలు ఆందోళన చేశాయి. అయినా కొత్త బిల్లు ఆ నిర్వచనాలను యధాతథంగా కొనసాగించింది.

నిజానికి ఈ విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వం ప్రజావ్యతిరేకతకు కొంత స్పందించి నిర్వచనాన్ని ఒక మేరకు సడలించే ప్రయత్నం చేసింది గానీ లా కమిషన్ అక్కరలేదనింది.

పాత లాడాలో టెర్రరిస్టు చర్య అంటే ప్రజలను, లేదా ప్రజలలో ఒక వర్గాన్ని భయభ్రాంతులకు గురి చేసే చర్య, లేదా ప్రభుత్వాన్ని బలప్రయోగంతో లోబరచుకునే చర్య. 'లాడా' దుర్వినియోగం గురించి గతంలో జరిగిన అందోళన ఫలితంగానేమో, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ బిల్లును తయారు చేసినప్పుడు 'ప్రభుత్వాన్ని బలప్రయోగంతో లోబరచుకోవడం' అనే వాక్యాన్ని తీసేసి 'దేశ సమైక్యతకూ భద్రతకూ, సార్వభౌమాత్వానికి హాని కలిగించడం' అనే వాక్యం చేర్చింది. ఇది కనీసం కొంత నిర్దిష్టమైన అభియోగం. కానీ లా కమిషన్ 'ప్రభుత్వాన్ని బలప్రయోగంతో లోబరచుకోవడం' అనే వాక్యం ఉండవలసిందే నన్నది. ఇప్పుడు లా కమిషన్ నుండి ప్రభుత్వానికి తిరిగి వెళ్లిన బిల్లులో రెండూ ఉన్నాయి! ఈ రకంగా కొత్త లాడా బిల్లులో 'టెర్రరిస్టు చర్య' నిర్వచనం పాత లాడా చట్టంలోని నిర్వచనం కంటే మరింత కఠినమైనది.

'విచ్చిన్నకర కార్యకలాపాలు' అనేది మరి అభ్యంతరకరమైన అభియోగం. టెర్రరిస్టు చర్య అనే దానిలో కనీసం ఒక హింసాత్మక ఘటన ఉంది. కానీ విచ్చిన్నకర కార్యకలాపం అనేది కేవలం ఒక అభిప్రాయ వ్యక్తీకరణను నేరంగా గుర్తించే అభియోగం. ఈ దేశ ప్రజలలో ఎవరైనా 'మేము ఈ దేశంలో భాగం కాదు' అంటే చాలు, అది నేరం. దానికి శిక్ష జీవిత ఖైదు. పాత లాడా చట్టంలో, దేశ సమగ్రతను, సమైక్యతను ప్రశ్నించే చర్య 'మాలల రూపంలో ఉన్నా చేతల రూపంలో ఉన్నా వేరే ఏ రూపంలో ఉన్నా అది విచ్చిన్నకర కార్యకలాపం అవుతుందని ఉండింది. కాశ్మీర్ లో, పంజాబులో, నాగాలాండ్ లో, అస్సాంలో కొన్ని వేలమంది కేవలం తమ జాతివిముక్తి గురించి మాట్లాడినందుకు, రాసినందుకు 'లాడా' కేసుల పాలయ్యారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన కొత్త బిల్లులో ఆ నేరనిర్వచనాన్ని సారాంశంలో అల్లాగే ఉంచినప్పటికీ, 'మాలల రూపంలో ఉన్నా చేతల రూపంలో ఉన్నా వేరే ఏ రూపంలో ఉన్నా' అన్న వివరణ మరి ఎబ్బిట్టుగా ఉందనుకున్నారో ఏమోగానీ దానిని తొలగించారు. కానీ అది ఉండవలసిందేనని లా కమిషన్ భావించింది. కాబట్టి ఇప్పుడు సార్లమెంటు ముందుకు పోబోయే బిల్లులో అ వాక్యం తిరిగి వచ్చి చేరింది.

పాత లాడా చట్టం పట్ల వ్యక్తమైన తీవ్రమైన వ్యతిరేకత ఫలితంగా లాడా చట్టం శాశ్వతంగా రద్దు కాకపోయినా కనీసం కొత్త సవరణకయినా గురయిందనుకునే సంతృప్తి మిగలకుండా చేసిన ఘనత లాకమిషన్ చైర్మన్ జస్టిస్ జీవన్ రెడ్డి గారికి దక్కుతుంది. రాజకీయనాయకులను నమ్ముకోలేము గానీ న్యాయమూర్తులు ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడతారని నమ్ముకోవచ్చునని భావించేవాళ్లు ఈ దేశంలో చాలామంది ఉన్నారు. వారికిదే హెచ్చరిక కాగలదు.

చివరిగా, నేర విచారణ పద్ధతి, నేరాల నిర్వచనం అప్రజాస్వామికంగా ఉన్నాయన్నది మాత్రమే హక్కుల సంఘాల విమర్శ కాదు. 'లాడా' లో అంతకంటే ప్రాథమికంగానే లోపం ఉంది. **అది రాజకీయ మిలిటెన్సీని, స్వయం నిర్ణయాధికార రాజకీయాలనూ నేరాలుగా మార్చి, మామూలు నేరాల కంటే కఠినంగా వాటితో వ్యవహరించాలని చూసే చట్టం.** అటువంటి చట్టం ఎట్టిపరిస్థితిలోనూ ఆమోదనీయం కాదు.

రాజకీయ మిలిటెన్సీ గురించి, అంటే సాయుధపోరాట రాజకీయాల గురించి మనకు ఏ అభిప్రాయమైనా ఉండవచ్చు. కానీ అది ప్రాథమికంగా ఒక రాజకీయం. ఎంతో కొంత సామాజిక పునాది ఉన్న రాజకీయం. ఆ రాజకీయం ఎంచుకున్న సాయుధపోరాట రూపం వల్ల జరిగే హింసాత్మక నేరాలను సాధారణ చట్టంతో ఎదుర్కోవాలూ, మొత్తంగా ఆ రాజకీయాన్ని మాత్రం రాజకీయంగానే చూసి రాజకీయంగానే ఎదుర్కోవాలన్నది హక్కుల సంఘాల వాదన. 'లాడా' అందుకు భిన్నంగా ఆ రాజకీయాన్నే ఒక నేరంగా నిర్వచిస్తుంది. అందులోనూ మామూలు హక్కులకూ సహజ న్యాయ సూత్రాలకూ అర్హత లేని నేరంగా చూస్తుంది.

స్వయం నిర్ణయాధికార రాజకీయాలను నేరంగా నిర్వచించడం మరి అభ్యంతరకరం. అందులోనూ వలసలన్నీ విముక్తి పోరాటాల ద్వారా స్వంత రాజకీయ అస్తిత్వాన్ని ఏదో ఒక మేరకు సాధించుకున్న 20వ శతాబ్దంలో, భారత రాజ్యంలో అంతర్భాగంగా ఉన్న ప్రజలెవ్వరూ బయటకు పోతామనడానికి వీలులేదనీ, అనేటట్టుయితే యావజ్జీవిత ఖైదు విధిస్తామనీ అనడం చరిత్రనే అపహాస్యం చేయడం. నిజానికి ఆ చరిత్ర ఫలితంగానే 'స్వయం నిర్ణయాధికారం' ఐక్యరాజ్యసమితి పౌరరాజకీయహక్కుల ఒడంబడికలో మొదటి స్థానం పొందింది. అయినప్పటికీ ప్రపంచంలో ఏదేశ రాజ్యాంగమూ (అమలు చేయించుకునే అవకాశంలేని ఒకనాటి సోవియట్ రాజ్యాంగం తప్ప) స్వయం నిర్ణయాధికారాన్ని ఒక హక్కుగా గుర్తించకపోవడం ఒకేత్రయితే, ఆ ఆలోచననే జీవిత ఖైదు విధించగల నేరంగా భావించడం మరి దారుణమైన విషయం.

ఏ సందర్భంలోనయినా ఇటువంటి చట్టాన్ని ప్రజాస్వామ్యవాదులు వ్యతిరేకించవలసిందే. అయితే ఇప్పటి పరిస్థితులలో దానిని పటిష్టంగా వ్యతిరేకించడం మరి అవసరం. గ్లోబలైజేషన్ ఫలితంగా రేపు మన సామాజిక ఆర్థిక జీవితంలో పెరగబోయే అసంతృప్తి మీద ఈ కొత్త లాడాను ప్రభుత్వం పెద్ద ఎత్తున ప్రయోగించే ప్రమాదం ఉంది. ఆ అసంతృప్తి సాయుధరూపం తీసుకుంటేనే ఇది జరుగుతుందని అనుకోవచ్చులేదు. గతంలో లాడా ప్రకటించుకున్న నేర నిర్వచనంతో నిమిత్తం లేకుండా ఎవరెవరి మీద ఎంత విచలవిడిగా ప్రయోగించారో మనకు జ్ఞాపకం లేకపోలేదు. నిజానికి ఈ 'దుర్వినియోగం' గురించే అప్పట్లో ఎక్కువ గొడవ జరిగి లాడాను 1995లో పొడిగించకుండా నిలిపివేయడం జరిగింది.